

VICSAY LAJOS:

GYAKORLATI PEDAGÓGIA

NEVELÉSÜGYI FÜZETEK

A szent király keze

*Tavaszz van nálunk, — hálborzongató,
Virágos fákra ráfagyott a hó.
Vihar dühöng az ég-bura alatt,
Országok nőnek s porba hullanak.
Tavaszz van nálunk, — nyugtalan tavasz.
Csírázik benne öröm és panasz.
Emitt is, ott is zürzavar arat
S megtorpan tőle sok szép akarat.
Sikongva száll a sorsűzött sirály,
A perc, az óra bánatot kínál.
Verekszik most a tegnap, meg a ma,
Más úton megy a gyermek és apa...
Holnapot, jövőt kovácsolnak itt
S az lesz a győztes, akié a hit.*

*Hitemmel együtt, mint riadt madár,
Elrejtőzöm egy eldugott tanyán
S szurágta szívem megcirógatom,
Hogy hallgasson és ne fájjon oly nagyon.
Menekszem messze a felhők fölé,
Elporladt évek s századok mögé
S a magyar múlttal elbeszélgetek,
Hogy hegedjenek a nyitott sebek,
Hogy édes álom fakadjon helyén
És játszótársam legyen a remény.*

*Évszázadoknak hamúja alatt
Kipattan halkán az idő-lakat*

S vezet a múlt az évek nyomdokán,
Látom, hogy dőlt az utolsó pogány
A borzadt rögre bíborhajnalon, —
S a hit magjával hintette tele

Csodáknak láttán szívem feldobog:
Az első iskolák és templomok
Győztes keresztje integet felém...
Korona csillog egy király fején...
Zsolozsmás ének, ujhódás, öröm,
Imádság, munka, áldás a rögön, —
Mert nyúlt egy kéz, egy Isten-adta jobb,
Melynél e honban nem volt még nagyobb!

Kinyúlt a kéz, a szent király keze
S a hit magjával hintette tele
Az ősi lelkek szomjas ugarát.
Sok évezrednek fundamentumát
Sziklára rakta győzedelmesen
S nem győzte ördög jégverése sem!
Nem győzött rajta dél, nyugat, kelet,
A Szent Kéz védte ezt a nemzetet!

Világra szóló volt a magvetés!
De jött a jaj és jött a temetés.
Kilencszáz éve... Igy susog a Múlt:
A néma test a néma földbe hullt.
Virág, madár, — a szív is sírt nagyon...
Első királyát temette a hon.
István királyt, a vezért és papót,
Aki jobbával bölcsőt ringatott,
Harcolt, épített, keresztet vetett,
Fölbresztett egy alvó nemzetet.
Isten kezébe tette a kezünk.
Azóta élünk! — s el nem vesztetünk!
Kilencszáz éves áldott jobb keze
Nem porladt el, még most is int vele.
Sebünkhöz nyúl és enyhül a sebünk,
Aldón ölel, ha rá emlékezünk.

Aldón ölel, ha rá emlékezünk...
Meggfogja most is mind a két kezünk —
— Elűzve tőlünk bánatot, borút —
Egymásba fonja, mint a koszorút
S mint villanyáram száll az üzenet:
„Csak úgy arattok győztes ünnepet,
Ha testvérkéz a testvérkézbe téve,

*Mint bonthatatlan, istenáldott kéve
Együtt építi azt a templomot,
Amelyben testvér minden szem homok,
Minden verejték, minden szívverés,
Az agyban, vérben minden lüktetés,
Egy út, egy cél és egy az akarás:
Kereszttel kézben új feltámadás!"
Tavasz van nálunk... Elolvadt a hó.
A napsugár is jóra biztató...
A lelkünk, szívünk mért is vérzene?
Kézünket fogja Szent István keze!*

MÓRA LÁSZLÓ.

A pályaválasztás.

Mielőtt valaki pályaválasztásáról határoznánk, szükséges foglalkoznunk az életpályákkal s azon tényezőkkel, amelyek hatással vannak, lehetnek a pályaválasztásra.

Általában kétféle ilyen befolyással számolhatunk minden pályaválasztásnál: külsővel és belsővel, vagyis olyan, a lélekben ható ösztönökkel, amelyek olykor öntudatlanul, máskor tudatosan irányítanak bizonyos életpályák felé.

A legerősebb külső tényező a környezet és annak hatása. Nem függetleníthetjük magunkat pl. a helytől, ahol élünk, az emberektől, akikkel, illetve akik között élünk, különösen felfogásuktól. Ezért látjuk sokszor azt, hogy az ifjú másokhoz igazodva választja meg életpályáját, szinte önkéntelenül. Arra is tudunk példát, hogy ez a külső környezet egyenesen ráerőszakolja akaratát az ifjúra, ilyenkor mások választják meg számára az életpályáját, anélkül, hogy meggyőződtek volna hivatásérzetéről. Az ilyeneknél látjuk azután azt a sokszor megnyilvánuló jelenséget, hogy nem maradnak meg megkezdett pályájuknál, azt változtatják: nem találják meg igazi helyüket.

Mindenekelőtt különbséget kell tennünk életpálya és hivatásérzet között. Az előbbi csak arra való, hogy önfenntartásunkat biztosítsa, tekintet nélkül arra: szeretjük-e azt a foglalkozást. A hivatásérzettel választott életpálya több előbbinél, ez nem csupán megélhetési eszköznek tekinti a pályát, foglalkozást, hanem életfeladatának, hivatást vél végezni általa, amely lelki kielégülést szerez. Tehát azt a szerencsés pályaválasztást nevezzük jónak, helyesnek, amelyben az útnakinduló ifjú nemcsak megélhetési eszköznek tekinti foglalkozását, hanem egyenesen azért választotta, mert neki erre bizonyos hivatásérzete, hajlandósága, különös képessége, tehetsége, ami rendeltetésnek, hivatottságnak tűnik előtte, s aminek betöltése életcélként jelentkezik.

A hivatásérzet legtöbbször azoknál jelentkezik erősen, akik